

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbøndelseskrift

til

den offentlige Examen

i Aarhus Cathedralsskole

i Juli 1849.

Aarhus Cathedralsskole

Efterretninger

om

Aarhus Cathedralsskole

i Skoleaaret 1848—49

ved

H. S. Blache,
Skolens Rector.

Aarhus.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

Ved Slutningen af forrige Skoleaar 1847—48 havde Aarhus Cathedralsskole 73 Disciple, af hvilke følgende 6 i September bleve dimitterede til Universtitet, og erholdt der ved examen artium følgende Hovedcharacterer:

226*).	Caspar Frederik Dahlerup.	. .	Laudabilis.
227.	Peter Rasmus Andreas Her-		
	skind		Laudabilis.
228.	Magnus Georg Lindhard . .	. .	Laudabilis.
229.	Nscan Carl Holm		Laudabilis.
230.	Rasmus Christian Peter Mül-		
	ler.		Haud. illaud.
231.	Hans Carl Martin Brendstrup		Haud. illaud.

*) Nummerrækken begynder fra den forrige Skolereform i Maret 1805, og vil passende kunne sluttes, naar den ny Underviisningsplan fuldstændig er indført.

Foruden de 6 til Universtitet dimitterede udmeldtes ved Skoleaarets Begyndelse endnu 7 Disciple, og der optoges igjen 10. Antallet af de Disciple, der have deeltaget i Underviisningen, har saaledes været 70, der paa følgende Maade have været fordeelte i Skolens 6 Classer:

VI Klasse.

1. H. Otterstrøm, Søn af Cancelliraad, Bankcasferer D. h. i B.
2. J. G. M. Krarup, S. af Kammeraad K. til Haraldslund.
3. C. F. Funder, S. af Pastor F. i Storring.
4. H. Dahlerup, S. af Stiftsprovst D. h. i B.
5. J. Lund, S. af Skibscapitain L. h. i B.
6. J. C. Bünger, S. af Kjøbmand B. h. i B.
7. H. P. Ingerslev, S. af Cancelliraad J. til Marselisborg.
8. B. Brammer, S. af Dr. theol., Biskop B. h. i B.
9. J. Steenberg, S. af Pastor S. i Biby.
10. J. A. Severin, S. af afd. Major S. h. i B.
11. J. P. Gramer, S. af Pastor G. i Vesterfjerning i Fyen.
12. H. P. Stephensen, S. af Overauditeur S. By- og Herredsfoged i Varde.
13. Ph. Rosenstand, S. af Justitsraad, og Herredsfoged h. i B.

V Klasse.

1. N. P. Winding, S. af afd. Kjøbmand W., Stedsøn af Kjøbmand Løwerthusen h. i B.
2. T. W. Stabell, S. af afd. Provst S. i Ormslev.
3. D. Th. Krarup, Broder til Nr. 2 i VI Klasse.
4. P. Tetens, S. af Statsraad, Overtoldinspecteur T. h. i B.
5. H. J. W. Berthelsen, S. af Amtsfuldmægtig B. i Thisted.
6. M. Kjeldsen, S. af Proprietair K. til Lerchenfeld.
7. F. K. Hviid, S. af Mitmester v. Hviid h. i B.
8. J. C. Langballe, S. af Proprietair L. til Dronningborg.

9. A. F. Gundelach, S. af afd. Cancelliraad, By- og Herredsf. G. i Lemvig.
10. H. Tetens, Broder til Nr. 4.

IV Klasse.

1. C. F. Röse, S. af Kjøbmand N. h. i B.
2. J. C. Lacour, S. af Proprietair L. h. i B.
3. C. F. Borch, S. af Forpagter B. paa Bredholt.
4. W. F. Bornemann, S. af Major og Kammerjunker v. B. h. i B.
5. F. W. F. Rosenstand, Broder til Nr. 13 i VI Cl.
6. C. Otterstrøm, Broder til Nr. 1 i VI Cl.
7. J. H. Gundelach, Broder til Nr. 9 i V Cl.
8. F. W. Rasmussen, S. af Regimentsdyrlæge N. h. i B.
9. C. Lund, Broder til Nr. 5 i VI Cl.
10. C. D. Levring, S. af Proprietair L. til Orbelgaard.
11. H. Schougaard, S. af afd. Pastor S. i Drmslev.
12. S. Hartvigsen, S. af Kjøbmand H. h. i B.
13. H. B. Schjerup, S. af Klubvært S. h. i B.
14. L. N. Lazarus, S. af Kjøbmand L. h. i B.
15. L. Launy, S. af Skolelærer L. h. i B.
16. W. Røgind, S. af afd. Agent N. h. i B.
17. J. F. Heegaard, S. af Pastor H. i Nordby paa Samsø.

III Klasse.

1. L. Laurigen, S. af Dyrlæge L. i Thorsøe.
2. F. C. Bagger, S. af forhenværende Pastor B. til Mandøe.
3. J. G. S. Mohr, S. af Cancelliraad M. til Christinedal.

4. G. A. Hansen, S. af Pastor H. i Feldballe.
5. N. Malling, S. af Kjøbmand M. h. i B.
6. G. A. Thrane, S. af Farver T. h. i B.
7. S. P. A. Schjøtt, S. af Kammerraad S. til Nu-gaard.
8. J. Thomsen, S. af Kromand Th. Jensen i Them.
9. N. Th. Grarup, S. af Tobaksfabrikueur G. h. i B.
10. A. Watt, S. af afd. Proprietair B. til Holmstrup-gaard.
11. F. Stigaard, S. af Kjøbmand S. h. i B.

II Klasse.

1. M. E. Jensen, S. af Skomagermester J. h. i B.
2. B. Stephensen, Broder til Nr. 12 i VI Cl.
3. J. B. Dahlerup, Broder til Nr. 4 i VI Cl.
4. J. Th. Johansen, S. af Kammerraad, Landinspec-teur J. h. i B.
5. B. Edsberg, S. af Pastor E. i Hornslet.
6. S. N. Sørensen, S. af Gaardmand S. i Herst.
7. F. W. G. Düring-Rosenkrantz, S. af Baron og Postmester D.-N. h. i B.
8. F. Friis, S. af Ritmester v. F. til Lyngbygaard.
9. H. Lacour, Broder til Nr. 2 i IV Cl.
10. G. B. Blache, S. af Skolens Rector.
11. D. Hammershøi, S. af Kjøbmand H. h. i B.
12. A. Hammershøi, Broder til den Foregaaende.
13. Th. Ramløse, S. af Amtsstuefuldm. N. h. i B.
14. F. Levring, Broder til Nr. 10 i IV Cl.

I Klasse.

1. F. S. Møller, S. af Færgeløbskasserer M. h. i B.
2. E. Otterstrøm, Broder til Nr. 1 i VI Cl.

3. C. G. Döcker, S. af afd. Agent D. h. i B.
4. W. S. Flensburg, S. af Pastor F. i Hvorslev.
5. N. N. Flensburg, Broder til den Foregaaende.

Af disse 70 Disciple udmeldtes i Løbet af Skoleaaret: H. Tetens og D. Hammershøi, saa at Discipelantallet ved Skoleaarets Ende er 68.

I Henseende til Lærerpersonalet foregik i Skoleaaret den Forandring, at den hidtilværende Adjunct P. Kabell under 10de Juli 1848 allernaadigst blev bestikket til Præst for Beilby og Homaæ Menigheder, ligesom Adjunct N. C. M. Thomsen under 7de December s. A. til Præst for Marie Magdalene og Koed Menigheder, begge i Aarhus Stift. Den Førstnævnte havde været Lærer her ved Skolen fra 14de August 1838; den Sidste siden 15de September 1845. I taknemmelig Erkjendelse af disse Mænds Fortjenester af Skolen og det venkabelige Forhold, hvori de have staaet til deres Medlærere, ledsage vi dem med vore bedste Ønsker for deres heldige Virksomhed og Tilfredshed i den geistlige Embedsstilling, for hvilken de oprindeligen havde bestemt sig.

I deres Sted constitueredes under 17de October 1848 Cand. theol. Adam Christopher Fabricius, og under 20de Februar 1849 Cand. theol. Peter Alberg Holm til Lærere ved Skolen.

Fremdeles ansattes under 2den December 1848 Organist Jung. til Synge lærer istedetfor den hidtilværende Synge lærer Glasz, der formedelst Bortreise fra Byen havde frasagt sig sin Post.

Bed disse Forandringer i Lærerpersonalet blev ogsaa en noget forandret Fordeling af Fagene nødvendig. Overlærer

Doppermann overtog den tydske Underviisning iftedetfor den afgaaede Pastor Thomsen, og afgav Latinen i IV Cl. til Adjunct Leth. Den naturhistoriske Underviisning, der midlertidigen hadde været besørget ved Adjunct Leth, overdroges til den ny Lærer Adjunct Holm, der specielt havde uddannet sig i dette Fag. Adjunct Fabricius overtog den historiske Underviisning, medens Adjunct Nøgind igjen overtog Underviisningen i Religionen, der ved Pastor Rabells Befordring var bleven ledig.

Fordelingen af Fagene, der i den første Halvdeel af Skoleaaret i det Væsentlige hadde været som ifjor, blev efter den herfra indstillede og af det Kgl. Ministerium approberede Plan for det sidste Halvaar som følger:

	Ugentlig.
Rector Blache: Latin i VI og V Cl.	19 Timer.
Overlærer Doppermann: Græsk i VI Cl. og Tydsk gennem alle Classer	24 —
Adjunct Arnken: Græsk i V og IV Cl. og Latin i IV Cl.	21 —
Adjunct Nøgind: Dansk i VI, V, IV og III Cl., Religion gennem alle Classer	24 —
Adjunct Knudsen: Hebraisk i VI og V Cl., Geographie i V, IV, III, II og I Cl., Hi- storie i II og I Cl.	22 —
Adjunct Leth: Arithmetik gennem hele Skolen, Geometrie i de 4 øverste Classer, Latin i III Cl.	33 —
Adjunct Fabricius: Geographie i VI Cl., Hi- storie i VI, V, IV og III Cl., Fransk i IV, III og II Cl.	22 —
Adjunct Holm: Naturhistorie i V, IV, III, II og I Cl., Dansk i II og I Cl.	21 —
Adjunct Carse ved Realskolen: Fransk i VI og V Klasse	5 —

Maler Høegh-Guldberg: Kalligraphie i IV,

III, II og I Cl., Tegning i de tre nederste Cl. 11 Timer.

Organist Jung i Sang 5 —

Capitain v. Robertson i Gymnastik 4 —

De egentlige Underviikningstimer have med det Kongelige Ministeriums Approbation været fordeelte paa de enkelte Fag, saaledes, som følgende Tabel viser:

Fagene.	VI Cl.	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	I Alt Timer.
Dansk	3	2	2	2	4	6	19
Latin	6	8	7	10	—	—	31
Latinsk Stil	3	2	2	—	—	—	7
Græsk	5	6	6	—	—	—	17
Hebraisk	A. 2 B. 2	1	—	—	—	—	5
Tydsk	2	2	2	3	5	5	19
Franssk	3	2	2	2	5	—	14
Religion	2	2	2	2	3	3	14
N. Testament	1	—	—	—	—	—	1
Historie	3	3	3	3	3	3	18
Geographi	1	2	2	2	2	3	12
Arithmetik	2	2	2	4	4	5	15
Geometri	A. 2 B. 2	2	2	—	—	—	8
Naturhistorie	—	2	2	2	2	3	11
Kalligraphi	—	—	1	2	3	3	6
Tegning	—	—	—	2	3	3	5
Sang	2	2	2	2	2	2	5
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	4
I Alt	39	40	39	38	38	38	211

I Arithmetik, Kalligraphi og Tegning undervistes 1ste og 2den Klasse sammen af een Lærer; i Gymnastik 3 Classer sammen, og i Sang ere Disciplene efter Stemmerne saaledes fordeelte, at Enhver har to ugentlige Timer og Begynderne særskilt 1 Time.

I det forløbne Skoleaar ere i de forskjellige Classer følgende Pensja af Sprog og Videnskaber gennemgaaede og læste:

Modermaalet.

I Cl. Dansk Læsebog for de lavere Classer ved Funch, Kjøngind og Warburg, af de prosaiske Stykker: Nr. 1—17, 18, 24—27, 28—33, 102—105. Af Digtene Nr. 1—26, 28—36, 40—41, 43, 45, 50, 52.

Underviisningen har havt til Hensigt, at lære Disciplene at læse godt og reent op, at gjengive en Fortælling mundtligt, at fremstige lette Vers naturligt, og ved skriftlige Øvelser at skrive orthographisk.

II Cl. Samme Læsebog fra S. 247—302. Af Digtene: Nr. 39, 43, 47, 48, 49, 54, 56, 57.

Oppermanns Indledning til Dansk Grammatik fra Begyndelsen til § 9, hvoraf dog kun Hovedreglerne ere lærte og anvendte ved Læsebogen. Forresten er Underviisningen gaaet ud paa, at bibringe Disciplene Færdighed i at læse reent og bestemt op, at forstaae det læste, at fremstige Digte og at gjengive en Fortælling, samt ved skriftlige Øvelser at vejlede dem til at skrive orthographisk.

III Cl. Af Holst's poetiske Læsebog: Fregatten Ornen's Brand, Henrik og Else, Torsten og Trine, Vokse skaffer Alendier, Hundemordet, Smeden og Bageren. Af

Funchs, Røginds og Warburgs Læsebog nogle Fortællinger.

IV Cl. Af Holsts poetiske Læsebog ere følgende Digte læste og lærte udenad: Sjælland, Fiskerkonens Aftensang, Løke skaffer Klenodier, Fregatten Ornens Brand og Slaget paa Rheden. Af Sammes profaiske Læsebog er læst: Nordens ældste Beboere, Thor henter sin Hammer, Balders Død, Vikingetogenes Oprindelse, Regner Lodbrok, Luther i Worms, Christian den 2dens Characteristik, Kaninen, Maleren. Boiesens danske Grammatik.

V Cl. Dehlenschlägers Helge, nogle Digte i Holst's poetiske Læsebog og nogle Stykker af Sammes profaiske Læsebog ere læste og forklarede. Danske Stile ere skrevne, deels hjemme, deels i Timerne paa Skolen.

VI Cl. Prøver og hele Bærter af nyere danske Digtere, navnlig Dehlenschläger, Grundtvig, J. L. Heiberg, Herzk, Blicher, P. Møller, Paludan-Müller og Forfatteren til en Hverdagshistorie ere forelæste. Flors Læsebog og Thortsens Litteraturhistorie ere benyttede. Danske Stile ere jevnlig skrevne, deels hjemme, deels under Opsyn paa Skolen.

Latin.

III Cl. Silfverbergs Læsebog, første Cursus og af andet Cursus 1ste og 3die Afsnit. Af Madvigs Grammatik er læst hele Bøningslæren, med Undtagelse af Alt, hvad der er trykt smaat. Dog ere kun de uregelmæssige og defective Verber medtagne, som forekom i det af Lærebogen læste Pensum.

IV Cl. Silfverbergs latinske Læsebog, 4de Afsnit af 2det Cursus. Cæsar de bello gallico 3. Bog. Af Madvigs Grammatik er læst det Bigtigste af Syntaren. I Reglen ere to Stile skrevne hver Uge; af og til ere

Disciplene øvede i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Trojels Exempler.

- V Cl. Ciceronis Cato major et Lælius. Chrestomathie af Ovids Metamorphoser ved Feldbausch: Nr. 1—4, 7, 12—14, 19, 20, 22, 23. Hele Madvigs Grammatik læstes og repeteredes, dog med Forbigaaelse af enkelte §§ og Anmærkninger. En latinsk Stil skreves 2 Gange ugentlig.
- VI Cl. Livii histor. rom. lib. 1—3. Cæsaris comment. de bello gallico lib. 1—3. Horatii Odar. lib. 1—4. Epistola ad Pisonis. Carmen seculare. Øverste Part har i forrige Aar læst: Ciceronis orationes pro Sex. Roscio Amerino et pro lege manilia, samt de officiis lib. 1—3. Virgillii Æneid. lib. 1—4 et 6. Til Repetitionen af Madvigs Grammatik anvendtes i det første Semester een ugentlig Time, og i det sidste samme Time til Læsningen af de romerske Oldsager efter Bojesens Haandbog. Til latinsk Stil anvendtes 3 ugentlige Timer, af hvilke 2 i Forbindelse benyttedes til Udarbejdelse af en Stil paa Skolen under Opsyn.

Græsk.

- IV Cl. Tregders Grammatik, det Vigtigste af Lydlæren og Bøiningslæren. Grammatikken indøvedes ved et Udvalg af Exemplerne i Lunds Læsebog.
- V Cl. Xenophons Anabasis 4de Bog. Homers Iliade 1ste Bog. De Ældre i Classen have repeteret hele Formlæren efter Langes Grammatik, de Yngre læst og repeteret det Vigtigste af Formlæren efter Tregders Grammatik. De vigtigste syntaktiske Regler ere, ligesom de under Læsningen fremkom, bibragte med mundtlig Forklaring.
- VI Cl. Herodoti hist. lib. IX. Xenophontis Cyropæd.

lib. IV. Platonis Apologia Socratis et Crito. Homeri Iliad. lib. III et IV. De vigtigste Afsnit af Langes Formlære ere repeterede. Madvigs Syntaxis er benyttet til Henviisning og adskillige Stykker deraf gennemgaaede. Det øverste Parti af Classen angiver tillige som Repetition fra ifjor Homers Iliade 1ste og 5te B., Herodots 8de B. og Cyropædiens 3die B.; de 4 øverste Disciple desuden Cyropædiens 1ste og 2den Bog.

Ingerslev (som Æquivalent for Hebraisk) Odys. lib. I—X.

Hebraisk.

- V Cl. Whittes Grammatik, de vigtigste Regler indtil Syntaren, anvendte paa 1ste Capitel af Genesis.
- VI Cl. Nederste Parti: de 7 første Capitler af Genesis og det Meste af Whittes Grammatik indtil Syntaren. Øverste Parti: hele Genesis og Lindbergs Grammatik.

Tydske.

- I Cl. Kungs Læsebog for Børn S. 34—117 og 152—55. Den regelmæssige Ordbrøining efter samme Forfatters Grammatik.
- II Cl. Samme Læsebog S. 111—129, 152—191, og af Digtene Nr. 34 og 36. Efter samme Grammatik det Vigtigste af Formlæren.
- III Cl. Samme Læsebog S. 117—129, 173—207, og af Digtene Nr. 30, 31, 33, 34, 36. Efter samme Grammatik hele Formlæren tilligemed Kjønsreglerne.
- IV Cl. Samme Læsebog S. 190—220, og af Digtene Nr. 27, 31, 33, 34, 36. Jürs og Kungs Materialier S. 72—93. Af Bresemanns Grammatik det Vigtigste fra S. 46—174.
- V Cl. Hjorts tydske Læsebog (1ste Udgave) Nr. 5—16, 137—152, 158—174. Lorenzens Stileøvelser Nr. 1—15. Bresemanns Grammatik.

VI Cl. Göthes Hermann und Dorothea, samt nogle Stykker i Hjorts Læsebog. Hjorts Grammatik.

I 3die, 4de og 5te Klasse er skrevet en Stil hver eller hveranden Uge.

Franskt.

II Cl. Borrings Manuel indtil Fablerne S. 81. Af Grammatikken er indøvet Declinationen, Hjælpeverbernes og de regelmæssige Verbers Conjugation.

III Cl. Borrings Manuel S. 40—87. Af Grammatikken er det Væsentligste af Formlæren gennemgaaet.

IV Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasserne S. 28—74 og 250—262. Af Sammes Grammatik Formlæren. Øvelser foretoges i at oversætte fra Dansk til Franskt.

V Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasserne fra S. 28—74 og 132—750. Sammes franske Stileøvelser fra Nr. 79—95.

VI Cl. Af Borrings Etudes litteraires ere de vanskelige Stykker læste. Af Sammes Contes moraux er Papprente anvendt til Oversættelse fra Dansk til Franskt, ligesom ogsaa 30 Stykker af Sammes Stileøvelser. Samme Forfatters Grammaire française er gennemgaaet. Disciplene have paa egen Haand læst af Mérimée: Colomba, Mateo Falcone og les âmes du purgatoire.

Religion.

I Cl. Af Luthers Catechismus Troens Artikler, de 10 Bud og Fadervor. Balslevs Bibelhistorie fra Begyndelsen til Kirkens Historie efter Apostlenes Dage.

II Cl. Luthers Catechismus og hele Balslevs Bibelhistorie.

III Cl. Balles Lærebog 5te Capitel. Jesu Bjergprædiken, Parabler og Mirakler efter det ny Testamente. Herslevs større Bibelhistorie forfra til 4de Periode.

IV Cl. Balles Lærebog 5te Capitel og 7de til Nadveren.

- Herslebs større Bibelhistorie fra S. 160—224. Af det ny Testamente Jesu Bjergrædiken og Parablerne.
- V Cl. Fogtmanns Lærebog § 98—122. Af Herslebs større Bibelhistorie det ny Testamente til Udsigt over Bøgerne. Af det ny Testamente Parablerne og nogle af Jesu Taler.
- VI Cl. Mathæi Evangelium i Grundsproget. Fogtmanns Lærebog 1ste og 3die Capitel. Af Herslebs større Bibelhistorie det gl. Testamente og Udsigten over Bøgerne i det gl. og ny Testamente.

Geographi.

- I Cl. Ingerslebs mindre Lærebog forfra til Asien.
- II Cl. Samme Lærebog forfra til Enden.
- III Cl. Belschows Lærebog forfra til Spanien.
- IV Cl. Samme Lærebog fra Nederlandene til Asien.
- V Cl. Samme Lærebog fra Spanien til Amerika.
- VI Cl. Samme Lærebog forfra til Enden.

Historie.

- I Cl. Ingerslebs Lærebog forfra til Middelalderen.
- II Cl. Samme Lærebog fra Middelalderen til Enden.
- III Cl. Hele Bohr's Lærebog i den gamle Historie.
- IV Cl. Middelalderens Historie efter Bohr. Efter Allens Lærebog den oldenborgske Stammes Historie.
- V Cl. Den nyere Historie efter Estrup.
- VI Cl. Hele Estrups Historie.

Arithmetik.

- I Cl. Efter Ursins Regnebog de 4 Regningsarter i hele og brudne Tal samt Reguladetri i hele Tal.
- II Cl. Efter samme Regnebog Brøf og Reguladetri i hele og brudne Tal.
- III Cl. Omvendt og sammensat Reguladetri, Bogstavregning, Decimalbrøf og Kvadratrodens Uddragning.
- IV Cl. Fallefens Mathematik, 1—5 og 7 Capitel.
- V Cl. Samme Lærebog 6, 7, 10 og 12 Cap.

VI Cl. Det befalede Pensum med Indbegreb af Ligninger af 1ste og 2den Grad samt Kjødebrøk.

Geometri.

I Cl. Geometrisk Tegnelære efter Hetsch og Ursin 1—8 Table.

II Cl. Samme Tegnelære, 1—10 Table.

III Cl. Samme Tegnelære, 1—13 Table.

IV Cl. Af Mundts Geometri den theoretiske Deels første Afsnit, 1—2 Cap.

V Cl. Samme Lærebogs theoretiske Deel.

VI Cl. Øverste Parti: Det befalede Pensum efter Bergs Lærebog. Nederste Afdeling har af Mundts Lærebog gennemgaaet den practiske Deel og repeteret den theoretiske.

Naturhistorie.

I Cl. Efter Strøms Læsebog Pattedyr og Fugle.

II Cl. Efter samme Bog Krypdyr og Fiske.

III Cl. Efter Drejers og Bramsens Lærebog største Delen af Indledningen, samt alle Beendyrene.

IV Cl. Efter samme Lærebog alle Beendyr.

VI Cl. Efter samme Lærebog Leddyr og Bløddyr indtil Muslinger.

Naar Underviisningen i det næste Skoleaar ved at oprykkes til 6te Klasse, bliver fuldstændigt indført, vil Læreren søge, snarest muligt at ordne den saaledes, at alle Disciple blive bekendte med det Hele, saa en Gjentagelse af det samme Pensum i forskjellige Classer mindre bliver nødvendig.

I indværende Skoleaar have Skolens Beneficiær paa følgende Maade været fordeelte:

1) Stipendier

af den almindelige Skolefond.

- 1) J. N. Severin 35 Rbd., hvoraf 11 Rbd. 64 f. udbetales, 23 Rbd. 32 f. oplægges til Hjælp i det første academiske Aar. .
 - 2) J. Lund
 - 3) T. W. Stabell
 - 4) H. Schougaard
 - 5) F. Stigaard
- } hver 20 Rbd., hvoraf 6 Rbd. 64 f. udbetales, 13 Rbd. 32 f. oplægges.

2) Fri Underviisning.

- 1) C. F. Funder. 2) H. Dahlerup. 3) Jul. Steenberg. 4) J. P. Cramer. 5) H. Stephansen. 6) F. K. Hviid. 7) H. Berthelsen. 8) J. Langballe. 9) A. F. Gundelach. 10) F. W. Rasmussen. 11) C. Borch. 12) H. B. Schjerup. 13) J. H. Gundelach. 14) J. F. Heegaard. 15) C. B. Launy. 16) L. Lauritzen. 17) J. G. Mohr. 18) F. C. Bagger. 19) C. A. Hansen. 20) A. Watt. 21) Th. Grarup. 22) J. Johansen. 23) S. Sørensen. 24) Th. Namløse. 25) C. Blache.

3) Det Moltkeske Legat,

for Embedsmænds Sønner, der bortgives af Hs. Excellence Geheimestatsminister Grev Moltke til Bregentved:

- 1) H. Schougaard
 - 2) J. H. Gundelach
- } hver 40 Rbd.

4) Det Rosenfrankiske Legat for 1848.

- 1) M. Lindhardt 16 Rbd. 72 f.
- 2) J. N. Severin 10 — = "
- 3) T. W. Stabell 10 — = "
- 4) L. Lauritzen 10 — = "

5) Det Davidssenske Legat for 1848.

- 1) M. Lindhardt 10 Rbd.
 2) F. C. Bagger 10 —

6) Det Hertelske Legat.

blev i Overeensstemmelse med Fundatsen af Ephoratet uddeelt i Bøger som Flittigheds Belønning til følgende Disciple:

- 1) H. Otterstrøm: Marmier Lettres sur le Nord
 1 Rbd. 5 Mk.
 2) N. P. Binding: Tyrping v.
 H. Herk 1 — 2 —
 3) L. Laurigen: Rejsefjizzen v.
 Dielitsch 1 — 4 — 12 f.
 4 Rbd. 5 Mk. 12 f.

Da der ifjor ved Indkjøb af Bøgerne blev et Overskud af 2 Mk. 13 f., ville Renterne 4 Rbd. 5 Mk. 13 f. til næste Uddeling kunne forhøjes med 2 Mk. 14 f.

7) Det Foghske Legat,

hvis Renter udgjøre 10 Rbd., og hvortil Eieren af Nyomgaard, for Tiden Proprietair Carstensen, har Denominationsret, blev for 1848 tillagt Dimittenden M. Lindhardt.

8) Det Stougaardske Legat,

hvis Renter udgjøre 8 Rbd., blev af Ephoratet tillagt Dimittenden H. Brendstrup.

Legaterne Nr. 4, 5, 7 og 8 pleie ikke at uddeles før Dimissionen til Universitetet er bestemt; men da dette ikke ved Programmets Udgivelse er skeet, kan Underretningen om Fordelingen af disse Legater for iaar først meddeles i næste Mars Skolefterretninger.

Skolens Bibliothek indeholdt ved Udgivelsen af de sidste Skolefterretninger omtrent 5,466 Nummere, hvilke i Maret

1848 bleve forøgede med 73 større Bind og 36 Disputatser, Programmer og andre Smaaskrifter. Bøgerne ere i indeværende Aar flyttede fra Rectorgaarden, hvor de siden 1806, havde været opstillede, til det dertil bestemte Værelse i den ny Skolebygning; men formedelst de nuværende Krigsuroligheder har det ikke hidtil været muligt at faae dem fuldstændigt ordnede.

Med Fuldendelsen af den nye Skolebygning er det paa Grund af Omstændighederne gaaet langsommere end man havde ventet. Alle Klasseværelserne ere færdige og siden Paaske 1848 afbenyttede til Underviisningen. Ogsaa blev i Løbet af samme Aar Solennitetsalen og Bibliotheksværelset færdige ligesom i indeværende Aar tvende Værelser, der ere bestemte til Opstillingen af Naturalier og physiske Apparater; men endnu staaer Bygningens udvendige Maling tilbage, saavel som Anbringelsen af Kong Christian den Sdes Nabnetræk i Frontespicen og en Indskrift tilligemed Aarstallet over Hovedindgangen. Disse Arbejder vare bestemte at udføres i indeværende Sommer, men maatte paa Grund af den nærværende Krigstilstand udsættes.

I Øvrigt er Underviisningen i Løbet af Sommeren fortsat og har kun været afbrudt de enkelte Dage, da Occupationerne fandt Sted, ligesom ogsaa nogle Gange under Byens Besættelse, naar Omstændighederne gjorde det umuligt for Lærerne at varetage deres Embedsforretninger.

Endelig tilføies endnu følgende af Skolens Kasserer, Procurator og Ræmmer Hée, meddeelte Extract af Regnskabet for 1848.

I n d t æ g t.

1) Beholdning efter Regnskabet for 1847	2,450 Rbd. 4 Mk. 4 ß.
2) Ansvar efter Decisionen til samme Regnskab	310 — — — — "
3) Restancer fra forrige Aar	181 — 1 — 14 "
4) Renter for 1848 af Skolens Capitalformue	877 — 3 — — "
5) Jordebogsindtægter, Landgilde og Tiender	10,450 — 1 — 15 "
6) Indtægter af Degnekald og Degnepensioner	865 — 1 — 2 "
7) Indtægter af Kirker og Præstekald	32 — — — 11½ "
8) Skolecontingenter, Inscripti- tionspenge og Betaling for Testimonier	1,630 — 5 — — "
9) Capitalafdrag	275 — 5 — 9 "
10) Tilskud fra Skolefonden, nem- lig Capitalafdrag og Renter til Livsforsikringen	221 — 3 — 15 "
Summa Indtægt	17,295 Rbd. 3 Mk. 6½ ß.

U d g i f t.

1) Ifølge Decisionen til Regn- skabet for 1846	21 Rbd. 2 Mk.
2) Gage til samtlige faste Lærere, Godtgjørelse til Timelærere, Gratificationer	7,135 — 2 — 8 ß.
3) Pension til en entlediget Lærer	266 — 4 — — "

4) Tilskud til Bibliotheket	150 Rbd. = Mk. = ½.
5) Reparationer paa Skolens Bygninger og Inventarium samt Spørring og Skjørring Kirker	1,277 — 5 — 13 „
6) Udgifter til Brænde og Belysning	225 — 5 — 6 „
7) Skatter og Afgifter incl. Krigsskat	1,399 — = — 14 „
8) Forskjellige tildeels extraordinaire Udgifter	764 — 5 — 5 „
9) Udsatte Capitaler	350 — = — = „
10) Restancer	85 — 4 — 7 „
11) Afgivet Overskud til den alm. Skolefond	4,753 — 1 — 2 „
12) Horsens Skoles Andeel af de reducerede Skolers Degnepensioner	194 — 2 — 13 „
<hr/>	
Summa Udgift	16,624 Rbd. 4 Mk. 4 ½.
Beholdning	670 — 5 — 2½ „

Med den offentlige Examen foretages Prøverne i følgende Orden:

A. Skriftlige Prover.

Formiddag (9—1).

Eftermiddag (3—7).

Løverdagen den 14de Juli.

III Cl. }	Geom. Tegning.
II Cl. }	
I Cl. }	

Mandagen den 16de Juli.

VI Cl. Latinsk Stiil.		VI Cl. Religionsudarbejdelse.
V Cl. Dansk Stiil.		III Cl. Lydsf Stiil.
IV Cl. Latinsk Stiil.		II Cl. Arithmetisk Opgave.
III Cl. Arithmetisk Opgave.		I Cl. Arithmetisk Opgave.

Tirsdagen den 17de Juli.

VI Cl. Oversættelse fra Latin.		VI Cl. Historisk Udarbejdelse.
V Cl. Latinsk Stiil.		II Cl. Dansk Stiil.
IV Cl. Dansk Stiil.		I Cl. Dansk Stiil.
III Cl. Dansk Stiil.		

B. Mundtlige Prøver.

Bærelset A.

Bærelset B.

Torsdagen den 19de Juli.

Al. 9—12. VI Cl. Latin.		9—10½. V Cl. } Historie.
3—6. VI Cl. Lydsf.		10½—12. III Cl. }
		3—6. IV Cl. Græsk.

Fre dagen den 20de Juli.

9—12. V Cl. Arithmetik og Geometri.		9—11. II Cl. } Naturhistorie.
3—6. VI Cl. Religion og Ny Testamente.		11—12. I Cl. }
		3—6. IV Cl. Latin.

Lørdagen den 21de Juli.

9—12. VI Cl. Græsk.		9—11. II Cl. } Historie.
3—6. IV Cl. Geographi.		11—12. I Cl. }
		3—5. V Cl. Græsk.
		5—6. III Cl. Dansk.

Mandagen den 23de Juli.

9—11. V Cl. } Latin.		9—12. IV Cl. Religion.
11—1. III Cl. }		3—6. IV Cl. Naturhistorie.
3—6. VI Cl. Arithmetik.		

Tirsdagen den 24de Juli.

9—10½. V Cl. } Religion.		9—11. II Cl. } Dansk.
10½—12. III Cl. }		11—12. I Cl. }
3—6. VI Cl. Fransk.		3—6. IV Cl. Lydsf.

Onsdagen den 25de Juli.

9—12. VI Cl. Geographi.		9—12. IV Cl. Arithmetik.
3—4½. V Cl. } Fransk.		3—5. II Cl. } Lydsf.
4½—6. III Cl. }		5—6. I Cl. }

Torsdagen den 26de Juli.

9—12. VI Cl. Geometri.	} Geographi.
3—6. IV Cl. Fransk.	
9—10½. V Cl.	
10½—12. III Cl.	
	} Religion.
3—5. II Cl.	
	5—6. I Cl.

Fredagen den 27de Juli.

9—12. VI Cl. Historie.	} Lydstf.
3—5. IV Cl. Historie.	
5—7. II Cl. Fransk.	
9—12. IV Cl. Geometri.	
	} Lydstf.
3—4½. V Cl.	
	4½—6. III Cl.

Lørdagen den 28de Juli.

9—12. VI Cl. Hebraisk.	} Naturhistorie.
3—6. IV Cl. Dansk.	
9—10½. V Cl.	
10½—12. III Cl.	
	} Geografi.
3—5. II Cl.	
	5—6. I Cl.

Kl. 6—7. Prøve i Sang.

Disciplenes Forældre og Bærger, saavel som Enhver, der interesserer sig for Skolen og dens Virksomhed, indbydes herved til, saa ofte deres Tid og Velilighed maatte tillade det, at bære de mundtlige Prøver med deres Nærværelse.

Karhuus, den 14de Juli 1849.

H. H. Blache.

